

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Literatura i mity
Kod przedmiotu*	IXC14/L
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Grupa przedmiotów do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Anna Dworak, dr Wojciech Maryjka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW – zaj. warszt.	Liczba pkt. ECTS
4			20						3

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie egzaminów z wszystkich epok literackich na pierwszym stopniu studiów

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Pogłębienie umiejętności samodzielnej analizy wybranych tekstów literackich
C2	Sytuowanie analizowanych tekstów w kontekście mitów i mitologii

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Studentk/ka ma pogłębioną i szczegółową wiedzę o kierunkach rozwoju badań nad literaturą w kontekście mitów i mitologii.	K_Wo6
EK_02	Studentk/ka dysponuje pogłębioną wiedzą o kontekstach literatury pięknej.	K_W11
EK_03	Studentk/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z wiedzą naukową o mitach w literaturze.	K_Uo1
EK_04	Studentk/ka świadomie podchodzi do posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie dyscypliny literaturoznawstwo; planuje oraz realizuje własny rozwój.	K_U12
EK_05	Studentk/ka w sposób krytyczny korzysta z wytworów kultury (utworów literackich, dzieł malarskich, muzycznych itp.), myśli i działa w sposób przedsiębiorczy.	K_Ko2

3.3 Treści programowe

- A. Problematyka wykładu - nie dotyczy
- B. Problematyka konwersatorium

Informacje wstępne, omówienie problematyki zajęć

Obecność mitu w dziejach człowieka

Lilla Weneda jako literacki mit o początkach narodu polskiego

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Aryman nad brzegami Niemna. Walka dobra ze złem w <i>Chamie</i> Elizy Orzeszkowej
Dziurdziowie w świetle mitu i rytuału kozła ofiarnego. Problem zbrodni i kary <i>Placówka</i> . Losy Ślimaka jako kolejne wcielenie Hioba
Polskie mity narodowe; mit powstania i powstańca. Analiza poematu <i>Lituania</i> Marii Konopnickiej (z odniesieniem do innych znanych tekstów romantyzmu i pozytywizmu) oraz kartonów Grottgera
Świat pogański i chrześcijański w <i>Quo vadis</i> . Dobro zwyciężające zło, miłość zwyciężająca śmierć

3.4 Metody dydaktyczne

Elementy wykładu, analiza i interpretacja tekstu literackiego, dyskusja, referaty studenckie.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

Zaliczenie z oceną

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Konw.
EK_02	ocena w trakcie zajęć	Konw.
EK_03	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Konw.
EK_04	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Konw.
EK_05	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Konw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Aktywność oceniana każdorazowo na zajęciach – można uzyskać maksymalnie 3 punkty (dodatkowe punkty otrzymuje się za przygotowanie referatu – są to 1 do 3 punktów za każdy referat w zależności od jego oceny).</p> <p>Ocena podsumowująca:</p> <p>Poniżej 12 punktów – ocena niedostateczna, 12 punktów - ocena dostateczna, 15 punktów - ocena dostateczna plus, 20 punktów - ocena dobra, 25 punktów - ocena dobra plus, powyżej 30 punktów - ocena bardzo dobra</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, lektura własna)	54
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Lektury wymienione w treściach programowych oraz:

Mitologia. *Mity i legendy świata*, zbior. (PWN), Warszawa 2009.

J. Parandowski, *Mitologia*, wyd. dowolne.

L. Kołakowski, *Obecność mitu*, wyd. dowolne.

K. Armstrong, *Krótką historia mitu*, Kraków 2005.

J. Maślanka, *Literatura a dzieje bajeczne*, wyd. dowolne.

C. Zalewski, *Powracająca fala. Mityczne konteksty wybranych powieści Bolesława Prusa i Elizy Orzeszkowej*, Kraków 2005.

M. Gloger, *Aryman nad brzegami Niemna. „Cham” Elizy Orzeszkowej jako manichejska parabola* [w:], *Literatura i sztuka drugiej połowy XIX wieku*.

Światopoglądy – postawy – tradycje, red. Barbara Bobrowska, Stanisław Fita, Jakub A. Malik, Lublin 2004, s. 307-338.

Ursel, *Wstęp do: J. Słowacki, Lilla Weneda*, wyd. 2, Wrocław 1986.

K. Maciąg, *Kresy, Arkadia i Atlantyda. „Nadberezyńcy” Floriana Czarnyszewicz w kontekście tradycji literackiej* [w:] „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego”, nr 72, Seria Filologiczna, Dydaktyka 7 (2012), red. A. Jakubowska-Ożóg, Z. Sibiga.

Wokół „Biblii”. Z ks. Józefem Tischnerem rozmawia Ewelina Puczek, Kraków 2005.

Inspiracje i motywy biblijne w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski, red. H. Filipkowska, S. Fita, Lublin 1999.

M. Chrostek, *Mit raju utraconego i jego kompromitacja w kontekście losów powracających do ojczyzny zesańców*, [w:] *Mity. Mitologie. Mityzacje. Nie tylko w literaturze*. Pod redakcją i ze wstępem L. Wiśniewskiej, Bydgoszcz 2005, s. 193-202

N. Lemann, *Siberia land of polish martirdom - /re/visiosm of the myth, literature, history, geopoetics, politics, cultural anthropology*, [w:] : *Новама идея в образованието*, t. 1, 2016, s. 409-418.

Zalecane lektury i materiały pomocnicze:

A. Kamieńska, *Twarze Księgi*, wyd. dowolne.

H. Samsonowicz, *O „historii prawdziwej”*. *Mity, legendy i podania jako źródło historyczne*, Gdańsk 1997.

T. Żabski, *Wstęp do: H. Sienkiewicz, Quo vadis*, BN, nr 298, Wrocław 2002.

Z Rzymu do Rzymu, pod red. J. Axera przy współpracy M. Bokszczanin, Warszawa 2002.

M. Kosman, *Na tropach bohaterów „Quo vadis*, Warszawa 1998.

J. Prokop, *Szczególna przygoda życia nad Wisłą. Studia i szkice literackie*, Londyn 1985.

W. Kopaliński, *Słownik symboli*, wyd. dowolne.

W. Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*, wyd. dowolne.

J. Strzelczyk, *Mity, podania i wierzenia dawnych Słowian*, wyd. 2 popr. i uzupełnione, Poznań 2007.

M. Chrostek, *Mitologizacja Syberii i zesańców w twórczości polskich pozytywistów i modernistów*, [w:] *Syberia infernalna – mity i oblicza rzeczywistości*. Red. Małgorzata Cwenk we współpracy z Janem Trynkowskim, Lublin 2014, s. 111-139.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej